

Много ситница, брати!

Дѣдо Кузманъ закрѣпи огромния трионъ о дебелия пѣнъ, изпѣшка, прѣви хилавата си снага, па слѣзе отъ високата си бичкиджийска скеля и дойде при менъ, подъ чардака отъ наредени за съхнене дѣски.

Слѣнцето бѣше на пладне; неразлистената още гора бѣше глуха; ручеитѣ само — силни отъ стопилитѣ се снѣгове — заглушваха долищата. Тукъ—тамъ се чуеше вече екътъ на пролѣтната вѣстителка:—куку, куку! — будѣше кукувицата животъ въ раскошнитѣ усой на Родопи.

Протегна се дѣдо Кузманъ при менъ, запали цигаръ, па се загледахме на ширъ по плоското, кѣто дланъ, тракийско поле.

— И по насъ е поле, ама е близо Пелистеръ, — проговори най-послѣ стареца; — пѣкъ и, ако нѣмаше Пелистеръ, то огънь щѣше да гори Битолско поле!

— Защо?

— Е, Пелистеръ е майка . . . майка на юнаци! Ехъ, господине, зло е по насъ! Отпървой, кога се тука освободи, а нази ни оставиха пакъ подъ турцитѣ, тамъ не бѣ толкозъ злѣ колкото е сега. Истина, кога се узна, че си оставаме пакъ у робство, то лошо се изплашихме, рѣкохме хж, сега турцитѣ ще ударятъ на сѣчъ, па мнозина се готвѣхме да си бѣгаме въ Бугария, тукъ и сами турцитѣ бѣха сплашени, кротки си бѣха и заживѣхме си . . . Ала не минаха двѣ три години, па турчина си почна пакъ своето.

„На, да ти разправя!“—почна стареца съ огрижено чело;—„въ Битолско золумитѣ се почнаха първо въ наше село Лафци. За добро или за зло даде Богъ,